

Indkøbs- og Udbudspolitik for Kommuneqarfik Sermersooq

Forpligtelsen som repræsentanter for Kommuneqarfik Sermersooq retter vores opmærksomhed mod en mere ansvarlig og bæredygtig fremtid. Vi er allerede i gang på mange fronter, både i det politiske arbejde, men også i administrationen.

Vores nye indkøbspolitik afspejler vores fokus på en mere bæredygtig fremtid, og dette valg er bakket op af vores kommunalbestyrelse og deres ønske om at forme en mere bæredygtig kommune.

I forhold til indkøb bunder vores engagement i det ansvar, vi har overfor de midler, vores medborgere har betroet os. Denne tillid kræver en vedvarende stræben efter en fornuftig og gennemsigtig anvendelse af skattekroneerne, der er grundstenen i vores fælles udvikling.

Vores mål med indkøbspolitikken er klart: at skabe tydelige og gennemsigtige retningslinjer for indkøb, der ikke kun resulterer i økonomiske fordele, men også letter processen for vores medarbejdere. Ved at etablere disse retningslinjer giver vi ikke blot vores indkøbspolitik form, men skaber også en mere effektiv

arbejdsgang, der frigiver ressourcer og tid, som vi kan dedikere til at styrke vores forbindelse til borgerne og vigtige initiativer.

Vores vision strækker sig ud over individuelle mål. Som en samlende kraft i vores kommune stræber vi efter at påvirke markedet i en mere bæredygtig retning. Vi ønsker at udnytte vores indkøbsstyrke til at skabe en bæredygtig fremtid, der kan imødekomme kommende generationers behov.

Vi har også øje for en cirkulær økonomi, hvor genanvendelse og genbrug er nøgleelementer. Gennem vores indkøbsaftaler ønsker vi også at bidrage til inkluderende arbejdsvilkår for dem på kanten af arbejdsmarkedet.

Denne indkøbspolitik er en del af rejsen mod en mere ansvarlig og bæredygtig fremtid for Kommuneqarfik Sermersooq.

KLADDE

Indledning

Sermersooq er en af Grønlands største offentlige indkøbere, og har i mange år arbejdet for bedre indkøb i kommunen. Vi pejler efter såvel økonomisk som miljømæssig og social ansvarlighed. I Sermersooq ved vi, at gode organisatoriske rammer er en forudsætning for, at kommunen kan blive ved med at agere professionelt og effektivt i vores indkøb - til gavn for både borgere, leverandører og medarbejdere.

Sermersooq er nået langt med at drive den grønne omstilling i indkøbs- og produktprocesserne, men skal nå meget længere. Indkøb skal både løse en konkret efterspørgsel på varer og tjenesteydelser til blandt andet kommunens institutioner, samtidig med at indkøb skal bidrage til den grønne omstilling og social ansvarlighed i alle led og med afsmittende effekt til hele markedet og samfundet.

Sermersooq' s indkøbspolitik sætter rammen for de særlige indsatser, som skal prioriteres de kommende år. Med politikken sættes retningen, og alle kommunens forvaltninger, enheder, institutioner og medarbejdere vil i deres daglige arbejde føre politikken ud i livet til gavn for borgere og samfund.

Denne Indkøbspolitik erstatter den første Indkøbspolitik i Kommuneqarfik Sermersooq fra 2015.

Direktionen i Sermersooq udtaler;

”

Vi skal købe det rigtige, den rigtige mængde og vi skal købe ind på den rigtige måde. Med det mantra kan vi få bæredygtighed, miljø og økonomi til at trække i samme retning. Endelig skal vi have den samlede organisation og forvaltninger til at arbejde i den samme retning. Fra Indkøbsrådets side skal der anvendes langt mere tid på markedsdialog, så vi har indspark til en endnu bedre udvikling til grønne indkøb.

Vi har formuleret 8 dynamiske kerneværdier for mere ansvarlige og bæredygtige indkøb. Vi skal fortsat drive en effektiv indkøbsorganisation som sikrer et godt tværgående samarbejde til gavn for børnehaver, skoler og alle øvrige institutioner i kommunen. Vi skal i stigende grad gennem markedsdialog søge nye løsninger og mere innovation fra markeder og samarbejdspartnere, der kan skabe bedre løsninger til os. Det gælder alle vores byer og bygder, og kræver dermed et godt og proaktivt samspil.

”

INDHOLD

Forord

Indledning

Indkøb på aftaler

Kontraktstyring i kommunen

Bæredygtige indkøb med Anlæg og Miljø

Erhvervssamarbejde i Sermersooq

Indkøbsfunktionen

Principper for ansvar og organisering

Lovgivningsmæssige forudsætninger

Etisk kodeks

KLADDE

Erhvervssamarbejde

Indkøbsaftalerne skal være et aktiv for Sermersooq' s overordnede målsætninger. Ved at investere i udviklingen af nye koncepter kan vi i samarbejde med erhvervsliv, og leverandører skabe nye helhedsløsninger. Vi skal løbende udvikle indkøbsområdet, så ny teknologi, nye forretningsmodeller og innovative løsninger anvendes og udvikles, hvor der er potentiale for det. Vi arbejder bl.a. ud fra begrebet nøjsom innovation, hvor ny og kendt viden kombineres i nye sammenhænge, som skaber værdi for byens borgere og udvikling.

For at skabe udsyn og udvikle innovative og vækstskabende løsninger, der møder fremtidige behov, vil vi:

Øge samarbejdet med kommunens medarbejdere og ledere, som har den bærende viden og erfaring i forhold til de behov, der skal dækkes.

Føre dialog og samarbejde med erhvervsliv og relevante rådgivere og derved drage nytte af deres viden for at kvalificere kommende udbud.

Samarbejde med vores leverandører om at udvikle projekter, der kan ruste os til at udvikle vores udbud og indkøbsaftaler, så de rummer fremtidige krav og behov.

Arbejde med gensidige investeringsmodeller på udvalgte områder i samarbejde mellem kommune, private leverandører og andre samarbejdspartnere, der gør det muligt at høste økonomiske og bæredygtige gevinster på den lange bane.

Særligt ved kommunens bygge- og anlægsopgaver skal der, hvor det er hensigtsmæssigt, indarbejdes krav om, at træ og træprodukter skal være FSC certificeret. Tropisk træ indkøbes efter Miljøministeriets "Tropisk træ Miljøvejledning" i Danmark, eller tilsvarende vejledninger, at produkterne ikke indeholder miljømæssigt uønskede stoffer, at den samlede livscyklus i forhold til produktets energiforbrug, emballering, levetid og bortskaffelse reducerer miljøbelastningen mest muligt.

I vurderingen af miljøbelastninger vil der ligeledes kunne inddrages forhold om CO2 belastning samt miljøpåvirkning af omgivelser. Forvaltningens indkøb og udbud reguleres efter Inatsisartutlov nr. 11 af 2. december 2009 om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.

KLADDE

Indkøb på aftaler

Indkøbsaftalerne indgås for at sikre bedre priser, bedre samarbejdsvilkår samt at optimere forhandlingsmuligheder og styrke vores leverandørstyring. Afhængig af aftalens karakter er Sermersooq i et meget bredt omfang forpligtet til at bruge den pågældende aftale. Derfor kan brugen af andre end aftaleleverandøren på et givent område, medføre klager og en risiko for et erstatningskrav for mistet omsætning.

Indkøbspolitikken skal medvirke til, at indkøb af varer og tjenesteydelser foregår så effektivt som muligt og samtidig sikrer kommunen de bedst mulige samhandelsbetingelser ud fra en samlet helhedsvurdering af:

- Pris
- Kvalitet
- Leverings- og betalingsbetingelser
- Service
- Garanti
- Bæredygtighed og miljø
- Sociale forhold herunder arbejdstagerforhold

Samtidig skal det sikres, at kommunens leverandører oplever kommunen som en samlet – professionel - samhandelspartner. De forskellige kriterier defineres indbyrdes afhængigt af det enkelte udbud.

Udbud og Kontrakter er med til at sikre, at de aftalte vilkår hos leverandøren overholdes. Det gælder betalingsbetingelser, priser, fakturaformat m.m.

Overholdelse af regler og indkøbsaftaler

Ansvar for overholdelse af regler såvel som indkøbsaftaler påhviler alle kommunens ledere og medarbejdere. Det betyder, at man ved hvert indkøb skal undersøge, om behovet kan dækkes i kommunens rammeaftaler. Her kan man både gennemføre varekøb og fremsøge de relevante varer og tjenesteydelser, som kommunen har indgået aftale på.

Indkøbsbehov, der ikke kan dækkes under eksisterende aftaler, kan stadig være underlagt udbudslovgivningen. Indkøb & Udbud bør så tidligt som muligt inddrages i planer om indkøb, der ikke er indkøbsaftaler på og hvor der er behov for en indkøbsaftale. Dette gælder især ved større indkøb eller indkøb af væsentlig karakter. Ved indkøb på kr. 50.000,00 skal det undersøges om varen kan indkøbes på en eksisterende rammeaftale men ellers der udsendes forespørgsel til mindst 2 leverandører i markedet.

Kommunens bindende aftaler skal anvendes, og det gælder også IT, og andet Hardware samt mobiltelefoner.

Indkøb og Udbud sikrer at der udsendes en konkret og veldefineret forespørgsel til leverandørerne, hvorefter afdelingen eller forvaltningen selv træffer beslutning om anskaffelsen.

Kompetenceregler og underskriftsaftaler er de til enhver gældende jf. Kompetencefordelingsplan for Kommuneqarfik Sermersooq.

KLADDE

Kontraktstyring

Kommuneqarfik Sermersooq sætter også som professionel indkøbsorganisation fokus på kontraktstyring og compliance.

Herigennem vil vi sikre, at Sermersooq får det vi betaler for, og at vi køber mere fornuftigt ind og bruger de indgåede aftale effektivt. Kontraktstyring vil blive et fortsat fokus gennem hele kontraktens løbetid. Efter en given kontrakt har været i udbud, og priserne er aftalt på baggrund af de specifikke krav defineret i udbuddet, så skal kontraktstyring sikre, at leverandøren lever op til kontrakten. Hvor det er relevant aftales opfølgingsmøder med leverandøren – som udgangspunkt ét årligt opfølgingsmøde. Såfremt der er behov for løbende at følge op på en aftale for eksempel på grund af opgavens kompleksitet eller følsomhed i forhold til kommunens borgere, aftaler parterne en anden møde- og opfølgingsfrekvens og/eller en anden opfølgingsprocedure. Sermersooq vil arbejde med strategisk kontraktopfølgning for at sikre en fælles overordnet retning.

Compliance er et udtryk for, om vi handler på de rigtige aftaler, og hvor effektivt vi udnytter de aftaler vi har indgået. Fokus vil være på den interne oplæring og uddannelse i brugen af kommunens indkøbsaftaler. Bedre implementering af aftalerne og løbende fokus på mulighederne skal sikre den effektive udnyttelse af aftalerne i hele kontraktperioden. Sermersooq bruger i stadig højere grad e-handel, hvor flere og flere varer ligger tilgængelige i et webbaseret e-handelssystem. Det understøtter en høj compliance, da varerne er vurderet før de gøres tilgængelige. Det skaber både en smidig og ressourcebesparende indkøbsproces og en mulighed for at styre compliance og forbruget bedre gennem for eksempel markering af de anbefalede varer og oprettelsen af favoritlister mv. Både kontraktstyring og compliance er således systemunderstøttet og der arbejdes løbende med at flere nye aftaler tilknyttes.

Udbud og Kontrakter er ansvarlig for at kommunens kontraktstyringssystem anvendes til sikring at aftaler, rammeaftaler og kontrakter er opdateret.

Bæredygtige indkøb

Kommuneqarfik Sermersooq vil og skal skabe bedre grønne indkøb.

Grønne krav skal indgå som konkurrenceparameter i alle kommunens udbud: Dette princip skal sikre, at klima- og miljøkrav som udgangspunkt indgår som konkurrenceparameter, og at der dermed evalueres på tilbudsgiveres evne til at levere innovative bæredygtige løsninger. Fraviges dette, skal der være en forklaring, f.eks. på baggrund af markedsanalyse. Dermed bliver grønne indkøb en del af tildelingen ved vores udbud, det skal blot ske i forhold til udbudslovgivningen.

Handlinger

- 50 pct. af udbuddene skal ske med vurdering af totalomkostninger (TCO) og funktionskrav: Der skal vedtages en fælles målsætning om, at 50 pct. af alle indkøb senest i 2025 skal gøre brug af totalomkostningsprincipper og funktionskrav, der kan fremme innovative udbud.
- Der sikres styrkede kompetencer qua professionel indkøbsuddannelse i Sermersooq
- Der skal for alle primære udbudsområder gennemføres en forudgående markedsdialog for at opsamle viden og kendskab til innovation og bæredygtighed
- De 8 nye indkøbsværdier skal udvikles og implementeres i Kommuneqarfik Sermersooq
- Der skal afrapporteres én gang årligt om fremdrift for strategien Bæredygtige Indkøb, første gang i februar 2024. Afrapportering sker til Direktionen og AIA.
- Det skal sikres at tildelingskriterier fortsat er objektive og transparente, dog således at den grønne profil som underkriterie prioriteres. I udbud arbejder vi med flere bundlinjer. Økologi, grønne og lokale indkøb skal prioriteres.
- Socialøkonomi skal indarbejdes i alle udbud hvor dette er muligt. Økonomi er fortsat en prioritet, men må ikke stå alene.
- Hvor flere bundlinjer resulterer i prisstigninger eller større her og nu investeringer, er der behov for at gentænke valget af ressource. Når vi gentænker ressourcebehovet og eventuelt reducerer behovet eller tager totaløkonomiske betragtninger i spil ved valg af ressource, kan vi derigennem finansiere en eventuel forventelige merudgift. Som udgangspunkt vælger vi bæredygtigt, og kun i særlige tilfælde kan det være nødvendigt at vælge konventionelt.
- Vi skal sikre at cirkulær økonomi bliver en del af vores strategi
- Vi skal opbygge et system der kan måle vores adfærd og resultater.
- Der indhentes værktøjer samt initiativer, der sikrer et solidt og oplyst grundlag for det videre arbejde.

2. De 8 indkøbsværdier for Kommuneqarfik Sermersooq

De 8 indkøbsværdier i Kommuneqarfik Sermersooq er pejlemærker for hvilke specifikke områder vi har sat op for at skabe resultater. Værdierne er ligestillede, og der træffes løbende transparente kriterier op i forhold til de kommende udbud, hvordan og hvilken værdi der vægter tungest.

1) En optimering af og en mere effektiv indkøbsorganisation.

Vi er en effektiv indkøbsorganisation med brugerfokus for øje. Vi skal sikre at strategien for Bæredygtige Indkøb føres ud i livet med de principper der ligger bag og besluttet i Kommuneqarfik Sermersooq.

2) Reduceret klimaaftryk

Vores indkøbsvalg bidrager til at reducere kommunens klimaaftryk.

3) Miljømæssig bæredygtighed

Vi bidrager miljømæssigt bæredygtigt, og vi forsøger at påvirke markederne aktivt via øget efterspørgsel på miljøvenlige produkter.

4) Ansvarlige arbejdsvilkår

Vi sikrer ansvarlige arbejdsvilkår i forhold til den grønlandske lovgivning. Her vurderer vi ILO konventioner.

5) Partnerskaber og innovation

Vi søger at arbejde med partnerskaber, innovation og udvikling af nye bæredygtige løsninger.

6) Værktøjskassen

Vi skal udvikle redskaber til indkøbsorganisationen, og synlighed af de rigtige grønne indkøb – således at vi optimerer vores indkøb.

7) Optimering af kommunikation om bæredygtige grønne indkøb

Vi skal optimere vores kommunikation, og sikre information og vejledninger om bedre grønne indkøb.

8) Godt samarbejde kræver god dialog med vores leverandører

Begge parter skal have en god forretning ud af samarbejdet, mens menneskerettigheder og miljø skal respekteres. En god dialog er fundamentet for at skabe positive forandringer og forretningsudvikling for begge parter. Derfor er det vigtigt at vi har en lyttende og ligesindet dialog, hvor leverandørens perspektiv inddrages, når vi laver udbud, aftaler

Indkøbsfunktionen

Sermersooq driver en professionel og effektiv indkøbsorganisation med brugerperspektivet for øje.

En professionel indkøbsorganisation er afgørende for implementering af de politiske initiativer på indkøbsområdet. Sermersooq er en af landets største offentlige indkøbere, og derfor arbejder kommunen aktivt med at være en professionel indkøber over for leverandører og samarbejdspartnere. Det skal være tydeligt og overskueligt, hvilke krav kommunen stiller.

Den professionelle organisation gælder også de medarbejdere, der til daglig arbejder med indkøb, samt de medarbejdere, der skal anvende de varer og tjenesteydelser, kommunen indkøber. For dem skal det være nemt at købe ind på de rigtige indkøbsaftaler i indkøbssystemet. Der skal derfor være fokus på anvendelsen af kommunens indkøbssystem og på at øge digitaliseringsgraden. Endelig er kvalitet, sortiment og leveringssikkerhed helt centrale forudsætninger for, at borgerne oplever, Sermersooq er en professionel og effektiv indkøbsorganisation.

Sermersooq vil sikre, at der arbejdes professionelt med markedsdialog og livscyklusbetragtninger set både fra et økonomisk, gennem totaløkonomiske beregninger, samt et klima- og miljømæssigt perspektiv. For at styrke compliance, indhold og brugervenlighed i de tværgående indkøbsaftaler, skal der arbejdes aktivt med kompetenceudvikling, samarbejde og videndeling på tværs af forvaltninger. Inddragelse af slutbrugere skal bidrage med vigtige perspektiver i arbejdet med indkøb og brugervenlighed.

Effektiviseringer på indkøbsområdet skal også i de kommende år bidrage til at indfri kommunens effektiviseringsmål i forbindelse med bedre og grønnere indkøb. Kommunens mange og store indkøb skal fortsat være med til at sikre bedre priser samtidig med, at compliance skal sikre, at udbud og indkøb lever op til de politisk besluttede krav og indkøbspolitikens ambitioner.

Indsatsområder Sermersooq vil fokusere på;

Sikre, at indkøbsområdet fortsat bidrager til effektiviseringer. Vi vil arbejde med indkøbsdata for at systemunderstøtte udbud og indkøb samt have fokus på indkøbsmønstre og forbrug.

Arbejde fokuseret med vores information til virksomheder og dialog med leverandører.

Arbejde med brugerdialog og inddragelse af slutbrugere på udvalgte områder, så vores indkøb tilrettelægges med et borger- og medarbejderperspektiv.

Sikre effektiviseringer og bæredygtighed ved at arbejde med forbrugsstyring på relevante kontraktstyringsprocesser

Understøtte den samlede organisation omkring udbud, processer, økonomi og leverandørsamarbejdet

Udbud og Kontrakter deltager i øvrigt ikke i eksterne arrangementer med leverandører eller i relationer der er i strid med lovgivningen og det etiske kodeks, der ligger til grund for en transparent og ordentlig offentlig indkøbsvirksomhed. Det etiske grundlag og kodeks for samarbejdspartnere indgår som vejledende bilag til politikken.

Principper for ansvar og organisering af arbejdet med indkøb

Kommunalbestyrelsen

- Træffer beslutning om kommunens indkøbspolitik
- Træffer beslutning om den overordnede organisering af indkøbsområdet
- Træffer beslutning om politik relateret til udbud og indkøb, fx sociale klausuler, arbejdsklausulen, CSR-bilag, krav til miljø, klima og arbejdsmiljø

AIA Udvalg for Erhverv og Økonomi

- Indstiller til Kommunalbestyrelsen i ovenstående sager

Forvaltninger

- Træffer beslutning om rammeaftaler efter evaluering omkring udbud og indkøb på eget område, som ikke falder ind under Indkøb og Kontrakter

*Sikrer compliance ift. at anvende vores indkøbsaftaler

- Bidrager til udbudsprocessen for kommunens fællesaftaler ved at stille deltagere til brugergrupper til rådighed, så forvaltningens indkøbsbehov kan blive dækket

Lovgivningsmæssige forudsætninger

Beslutningskompetent organ i Kommuneqarfik Sermersooq er Økonomiudvalget, som træffer beslutning om kommunens Indkøbspolitik. Indkøbspolitikken har Reference til Håndbog i forvaltning og økonomistyring, Afsnit 21.

For udbud og konkurrenceudsættelse gælder for varekøb og tjenesteydelser "Inatsisartutlov nr. 6 af 12. juni 2019 om udbud i forbindelse med indkøb af varer og tjenesteydelser i offentlige myndigheder og institutioner"

For Anlæg og Miljø gælder "Lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren".

Det er et ubetinget krav, at kommunen sikrer at overholde alle udbudsregler og sikrer en transparent og redelig udbudsproces og tildeling af kontrakter.

Kompetenceplanen skal overholdes i et ethvert forhold.